

Tweets kun je niet alleen lezen, je kunt ze soms ook bijna hóren. Door een eigenzinnig gebruik van hoofdletters, spaties en punten krijgen teksten op Twitter een pesterige, nadrukkelijke of schreeuwerige klank.

LOTTE WIJBRANDS

Wist NiEt DaT jE kWaAd WeRd

Intonatie op Twitter

Drie jaar geleden zag ik deze tweet:

Her: Schat er staat nog vuile vaat
Me: eR sTAAt Nog vUile VAAt
(getwitterd door @Gosserd)

Ik was in de war. Wat stond hier? Heeft iemand ruzie met zijn toetsenbord, hapert de capslock-toets? En waarom wordt de tekst letterlijk herhaald? Daarna ontdekte ik talloze tweets die er zo uitzagen en begreep ik hoe het zat: de schrijfwijze drukt uit hoe de tekst moet klinken. De vreemd geschreven herhaling moet gelezen worden op een pesterige, kinderachtige, nabauwende toon.

Toen ik er eenmaal op ging letten, kwam ik erachter dat er op Twitter (en andere sociale media) talloze manieren bestaan om iets van intonatie uit te drukken. De ene is wat ouder en meer voor de hand liggend, de andere nieuw en creatief. Er kan met een toetsenbord blijkbaar veel meer dan de gewone schrijfconventies doen vermoeden.

SPONGEBOB

De *Urban Dictionary* leerde me dat deze verwisseling van kapitalen en kleine letters afkomstig is van iets wat de 'mocking spongebob meme' heet: een internetafbeelding

op basis van het tekenfilmpersonage SpongeBob SquarePants, dat op dat plaatje iemand op kinderachtige wijze nabauwt. Het is een soort grapje dat in allerlei variaties op internet opduikt en altijd volgens dezelfde opzet gaat: iemands mening of bijdrage aan een discussie wordt belachelijk gemaakt door de tekst op dEzE MaNieR op te schrijven. Het gaat dan vergezeld van een plaatje van SpongeBob die een raar gezicht trekt. Bijvoorbeeld:

Nederland: "Kinderen moeten zelf kiezen waar ze mee willen spelen!"

Politiek: "Laten we dan meer vrijheid creëren door het labeltje 'voor jongens' of 'voor meisjes' te verwijderen van speelgoed."

Nederland: "WaT, GeNdeRNeUtRaAl?! NoG eVeN eN tAmPoNs MoEtEn OoK vOoR mAnNeN zIJN"
(@Jillusionist)

De variatie van kapitalen en kleine letters drukt de spotte toon uit die SpongeBob op het plaatje ook gebuikt. Het kan in een politieke context gebruikt worden, maar ook gewoon voor kleine grapjes; iemand tweet bijvoorbeeld: "Zijn jullie ook altijd helemaal klaar met een kledingwinkel als het personeel meteen op je afstapt met 'BeNt U eRgEnS NaAR oPzOeK???'"
(@Gewoon_Sher)

Opmerkelijk is dat de schrijfwijze inmiddels losgeweekt is van het SpongeBobplaatje, en simpelweg de pesterige toon aangeeft. Twitteraar @joejoeshan plaats bijvoorbeeld een screenshot van een gesprek waarin iemand aangesproken wordt op een beledigend bericht en reageert met 'Wist niet dat je kwaad werd'. Ze zet daarboven: "WiSt NiEt DaT jE kWaAd WeRd".

BOOSHEID

Waar die afwisseling van hoofd- en kleine letters me op het eerste gezicht in verwarring bracht, zijn andere schrijfwijzen inmiddels zó ingeburgerd dat ik bijna zou vergeten dat het niet de gangbare manier is. Een van mijn favoriete toetsenbordfuncties is die van capslock. Het is een soort schreeuwen, maar dan geschreven. Je kunt er (al dan niet gespeelde) boosheid mee uitdrukken: "Aan het draaiorgel dat in de Tilburgse binnenstad 'Geef mij maar Amsterdam' staat te spelen: WAT HOUDT JE TEGEN?" (@puntmutsaers) En je kunt er nadruk mee leggen: "Ik word echt misselijk van de geur van mandarijnen and GUESS WHAT, het is nog niet eens 8 uur en er zit al een wijfie naast mij in de trein een mandarijn te eten 🤢🤢" (@cancmer)

Door die hoofdletters leest het alsof er iemand in levenden lijve tegen je praat:

- Vriendin van mij zegt altijd dat ze aDvocado eet ipv avocado's. Nu kwamen we net een andere mevrouw tegen die aan die vriendin vroeg of ze veel aDvocado's eet en zij zei JA! Het hele gesprek ging 5 MINUTEN LANG over aDvocado's en ik heb er niks van gezegd. KNAP HE!! (@Nickeleneel)
- Kom er net achter dat je ook op NEE kunt klikken als een website vraagt om cookies te accepteren. EN DAT JE DAN TOCH GEWOON OP DE SITE MAG. Ik zeg dit voor alle mensen die net zo dom zijn als ik. (@IrisHoux)

Op Caps Lock Day (28 juni) vieren we het bestaan van deze toets, tot ergernis van sommigen:

ER IS CONSTANT EEN STEM IN MIJN HOOFD AAN HET SCHREEUWEN DOOR AL DIE CAPSLOCK TWEETS. TOOM UW ENTHOUSIASME IN MENSEN, DANKUWEL. (@Rozemarynv)

VEEL. NADRUk.

Maar. Er. Is. Meer. Als je niet wilt schreeuwen, maar toch veel nadruk wilt leggen op wat je te melden hebt, kun je ook achter elk woord een punt zetten. Intuïtief lees je het onmiddellijk op de juiste manier: je last een korte stilte in na elk woord, en drukt zo stelligheid uit. Bijvoorbeeld, bij een grappig plaatje: "Veeg. Me. Op." (@entirelybonkers) Bij een foto van gekookte en gepelde eieren in een zak: "Nee. Nee. Nee. Nee. Stop." (@Daanjongen) Of:

Ik heb een nieuwe haat ontwikkeld: andere kinderen (die ik niet ken) in de speeltuin. – 'ik ben al zes!' – 'ik ga al naar groep 3!' – 'kijk eens hoe snel/hoog/hard ik al kan schommelen/glijden/fietsen!' – 'mijn vader is 33, da's echt heel oud!' Echt. Hou. Je. Bek. (@MartijnKonings)

Het leuke is dat iedere twitteraar zijn fantasie de vrije loop kan laten. De mogelijkheden van het toetsenbord zijn eindeloos. Er zijn geen regels. Wat dacht je van een spatie na elke letter van een woord, om het woord meer ruimte in te laten nemen: "f u c k de nieuwe Touch Sen-

sitive is ZO GOED." (@debroervanroos) Of het belangrijkste woord van de zin na een dubbele punt: "Vanmiddag voor het eerst sinds het fiasco van het kappersfilm-pje weer naar de kapper ik ben: bang". (@zegverdomme)

Wat ik ook vaak zie, is het met opzet achterwege laten van interpunctie in een tweet:

Jongens ik moet echt op een assertiviteitscursus want er zit weer iemand keihard te bellen op m'n werkplek terwijl daar speciale belhokjes voor zijn en ik kom niet verder dan heel hard zuchten en steunen. (@liannemarije)

Hoewel ik het moeilijk vind om concreet te zeggen wat het betekent, heb ik er als lezer wel onmiddellijk een gevoel bij. In dit geval zorgt het ontbreken van interpunctie voor een soort gehaastheid, een ratelende toon, die de ergernis uitdrukt. De twitteraar is er duidelijk helemaal klaar mee.

BREEZERTAAL

Overigens is niet al deze toetsenbordcreativiteit helemaal nieuw. Bijvoorbeeld de dubbele punt voor een woord dat je wilt benadrukken, kom je ook in oudere teksten tegen, en de 'mocking spongebob meme' doet denken aan de zogenoemde breezertaal, die begin deze eeuw gebruikt werd op bijvoorbeeld Hyves. Ook daarin werd er op oP d3zE mAn13r geschreven, al had dat niet direct een betekenis. En ook sms-taal kende allerlei

De capslock is een soort schreeuwen, maar dan geschreven.

creatieve schrijfwijzen, vooral om sneller te typen en minder tekens te gebruiken, zoals w8 voor 'wacht', ff voor 'even' en brb voor 'be right back'. Veel van die afkortingen worden nog steeds veel gebruikt.

Het is bijzonder hoe het gebrek aan ruimte en context op Twitter – en misschien ook de soms nogal uitgesproken sfeer die er heerst – taalgebruikers blijikbaar aanzet tot creatieve taalinnovatie. De schrijftaal die iedereen op school leert, biedt niet genoeg mogelijkheden om de berichten op de juiste manier te laten klinken. Twitteraars lossen dat op hun eigen manier op. Ze lappen de taalconventies vrolijk aan hun laars. Hoezo, een ZiN MoEt bEGINneN met eEN HOOFdIetteR eN EiNDigEn mEt Een puntT

Her: Schat er staat nog vuile vaat

Me: eR sTAaT N0g vUile VAAT

